

Reök István a gyermek Munkácsyt asztalosinasnak adta

A gyermek Munkácsy Mihály által "nagyon csinos háznak" látott Steiner-Omaszta-kúria a békéscsabaiak számára jóval több, mint csupán egy az országosan védett műemlékek közül.

A kanális szőlők kúria-negyedében található klasszicista stílusú épületet Steiner Jakab, az Apponyi grófok uradalmi tisztartója, a

Békéscsabai Evangélikus Egyház világi felügyelője építtette 1843 és 1850 között. Az elegáns udvarházba feleségével, Munkácsy Mihály anyai nagynénjével, Reök Karolinával költözött.

A néhány különleges fáját még ma is őrző egykori angolparkban lévő épület külső képét a kocsialáhajtó timpanonos portikusza határozza meg, látványos toszkán oszlopaival és pilléreivel. A főhomlokzat szépen berendezett ünnepi terem sorának középrészén elhelyezkedő szalon az udvarházban folyó társasági életnek adott reprezentatív formát.

Steiner Jakab azonban alig élvezhette munkája gyümölcsét. 1854-ben egy rablótámadás után, amely nyomán felesége életét vesztette, a kúriát értékesítette, és elhagyta a várost. Az épület új lakója rozváczi Omaszta József lett, akinek családjában a csabai és az orosházi postaállomás tulajdonosai mellett alispánt, honvéd századost és főhadnagyot is találunk.

A második világháború utáni évtizedekben tejbegyűjtőként, pártházként, majd lakásként is használták az Omaszta Ilonától államosított házat. A festő születésének százötvenedik évfordulóján, 1994-ben a Munkácsy Mihály Emlékház nyitotta meg kapuit a – jót és rosszat egyaránt látott – falak között.

Reök István a gyermek Munkácsyt tizenegy éves korában Lang György épület- és bútorasztalos-mesterhez adta, aki tanulóját 1855. január 6-án jegyeztette be a csabai asztalos-, molnár- és pintércéhnél.

A szakirodalom vélekedése szerint Reök István ítélte meg kevésbé helyesen a gyermek Munkácsy érdeklődését és képességeit, de dr. Haan Albert több irányból is megközelíti az árnyaltabb kép megalkotása végett az eseményeket: "Munkácsy részben maga is oka volt annak, hogy olyan keserves esztendőket töltött e két torony árnyékában. Mert minél nagyobb lett, annál kevésbé akart tanulni, s főleg ezért került úrfi létére Lángi Mihály asztalosmesterhez inasnak. De oka volt ennek az is, hogy magyar embernek az abszolutizmus alatt úgy sem volt érdemes diplomát szerezni. És végül: egy apátlan, anyátlan, vagyontalan árva sorsáról hasonló körülmények közt könnyen döntenek. Művészi pályára akkor nem is gondoltak hozzátartozói, de ő maga sem."